

Alvorlig ungdomskriminalitet krever effektive og treffsikre reaksjoner

Kriminalitet blant unge er en stadig større utfordring som krever en samlet og målrettet innsats fra samfunnets ulike instanser. Rogaland Høyre ser med bekymring på utviklingen i ungdomskriminalitet og det er tydelig at handling må til for å adressere denne problematikken. Spesielt med tanke på situasjonen i Stavanger.

I Rogaland og Norge øker antallet unge under 18 år som blir anmeldt for kriminalitet. [I Stavanger er var det i 2023 126 flere anmeldelser av barn under 18 år sammenlignet med 2019](#). Samfunnet mangler treffsikre verktøy for å hjelpe disse ungdommene ut av kriminalitet.

Politiets egne tall viser at de aller fleste ungdommene som ble anmeldt for lovbrudd i Stavangerregionen i fjor, ble anmeldt for ett forhold hver. Det er bare noen få som ble anmeldt for flere forhold, dette gjelder også grov kriminalitet. [Aftenbladet](#) melder at blant disse er første- og andregenerasjons innvandrere overrepresentert. Seks av de sju ungdommene med flest anmeldelser for grov kriminalitet i 2023, tilhører denne gruppen.

Lavere utdanning, dårligere råd, opplevd diskriminering, større generasjonskonflikter, dårligere psykisk helse og traumer etter krig og konflikter spiller inn. Innvandrerungdommene møter disse utfordringene langt oftere enn norske. En annen komponent i denne miksen kan være [æreskultur](#) der respekt og tilhørighet settes høyt.

[Høyre mener](#) at tidlig innsats, forebygging og god dialog med skole, barnevern og foreldre er det viktigste for å bekjempe ungdoms- og gjengkriminalitet samt hjelpe de mest sårbare. Dette inkluderer tiltak som mentorprogrammer, yrkesveiledning, og sosiale aktiviteter som bidrar til å styrke tilknytningen til samfunnet og gi alternativer til kriminell atferd. Dette fungerer ikke i alle tilfeller og vi trenger derfor sterkere reaksjonsformer for å få unge kriminelle på rett spor. Vi foreslår derfor økt bruk av tvangstiltak.

Det er nødvendig med en koordinert og målrettet innsats for å møte denne utfordringen. Et tettere samarbeid mellom politiet, kommunen, Kriminalomsorgen og frivillige organisasjoner er avgjørende for å implementere effektive tiltak mot ungdomskriminalitet.

Videre vil vi arbeide for å forbedre rehabiliteringstilbudene for unge lovbrøyttere i regionen. Dette innebærer å tilby individuelt tilpassede tiltak som utdanning, arbeidstrening, rusbehandling og psykososial støtte, med sikte på å reintegrere dem som ansvarlige og produktive samfunnsborgere.

Gjennom en kombinasjon av forebyggende og rehabiliterende tiltak, kan vi i Høyre bidra til å redusere ungdomskriminaliteten i Rogaland og skape tryggere lokalsamfunn for alle innbyggere.

Politiet må utvikles i tråd med kriminalitetsbildet. Sør Vest politidistrikt kommer dårlig ut av ressursallokeringsmodellen i politiet (RAM) og er underfinansiert. Politidistriktet bemanner ned og har færre politiansatte nå enn før. Dette gjør en aktiv innsats mot økt ungdomskriminalitet mer krevende for politiet. Dette må rettes opp gjennom en endring av RAM.

Rogaland Høyre vil:

- Ta initiativ til samarbeid mellom kommune, foresatte/foreldre, nettverk etter soning og ungdomsklubber der tidligere straffedømte som vil bidra til et bedre samfunn kan ha en aktiv rolle, etter modell fra Larvik kommune, for å hjelpe unge ut av kriminalitet.
- I større grad ansvarliggjøre foresatte/foreldre for mindreåriges kriminelle handlinger.
- Etablere tettere samarbeid mellom Kriminalomsorgen, grunnskolen og videregående skole, gjennom blant annet besøk til institusjoner, for å forebygge bedre.
- Sørge for hjemmel for nødvendig tvangsbruk der andre tiltak ikke når frem etter alvorlige eller gjentatte lovbrudd.
- Utrede bruk av tvangsbehandlingstiltak etter institusjonsmodell som er brukt ved Adamstuen ungdomstiltak, Søndre Nordstrand bydel i Oslo
- Utvide bruken av oppholdsforbud i belastede områder, og gi politiet mulighet til å håndheve ved bruk av elektronisk fotlenke/omvendt voldsalarm med bevegelsesrestriksjoner.
- Opprette et hurtigspor i domstolene for barne- og ungdomskriminelle, med større adgang for å tilpasse straffen til den enkelte unge, og sørge for kortere vei fra handling til konsekvens.
- Øke bruken av ungdomsoppfølging og ungdomsstraff som reaksjon på gjentatt og/eller grov kriminalitet begått av ungdom mellom 15 og 18 år.
- Der det er hensiktsmessig bruke påtaleunntatelse kombinert med tydelige, strenge rammer for den unge.
- Satse på forebygging gjennom foreldreveiledningsprogram som tilbys alle foreldre.
- Satse på tidlig innsats gjennom foreldreveiledningsprogram som tilbys utsatte grupper.
- Satse på forebyggende arenaer - møtesteder for barn og unge som ungdomsklubber og andre fritidstilbud med ansatte som har miljøterapeutisk bakgrunn.
- Styrke politiets verktøy og virkemidler i møte med mindreårige som utøver vold og kriminell atferd.
- Endre ressursallokeringsmodellen (RAM) slik at Rogaland og Sør-Vest politidistrikt kommer bedre ut får styrket sin økonomi.

Vedtatt av Rogaland Høyres årsmøte 9. mars 2024